

Økonomirapportering Helsam prognose 2017-21

Innledning

Den økonomiske situasjonen for prognosen for 2017-21 er drastisk forverret gjennom 12% kutt i tildelingen for 2017 sammenlignet med inneværende år (fra 96 til 84 mill). Instituttet opplever det som meget krevende å få et så stort kutt fra ett år til neste uten at det er gitt noen overgangsordning for å håndtere det.

En viss tid er avgjørende for å kunne redusere kostnadsnivået uten at det gis for skadelig og vilkårlig effekt. Vi forventer eksempelvis at gjennomgang av mastergradsporteføljen vil kunne bidra til mer effektive undervisningsopplegg, men denne typen omlegginger gir ikke vesentlige innsparinger før mot slutten av prognoseperioden. Helsams reelle økonomiske handlingsrom er begrenset. I 2017 utgjør lønn og feriepenger til faste ansatte 67% av våre basisinntekter. Vi har ingen avganger for aldersgrense de neste to årene og dermed ingen innsparingsmuligheter knyttet til å forskyve nytilsetninger.

Underforbruk ved utgangen av 2016 har gitt et nødvendig bidrag til at vi kan håndtere kuttet på noe lengre sikt, men i løpet av 2018 vil instituttet oppnå et betydelig akkumulert merforbruk.

Inntekter

Kuttet i tildeling sammenlignet med 2016 kommer ikke fram i tabellen over basisinntekter fordi basisinntektene også inkluderer andre øremerkede inntekter fra fakultetet og UiO. For 2017 utgjør dette over 11 mill av basisinntektene. Denne typen ekstra tildelinger representerer ingen forbedring av instituttets økonomiske handlingsrom ettersom de er knyttet til bestemte aktiviteter som egenandel i Toppforsk fra UiO, finansiering gjennom Scholars at risk og fakultetets satsning på global helse gjennom 2 postdocstillinger.

Kostnader

Kostnadssiden ved instituttet er hovedsakelig lønn, og som beskrevet over er mye av lønnskostnadene knyttet opp til faste stillinger. Når vi budsjetterer med vesentlig økning i personalkostnadene for 2017 og 2018 skyldes det primært at vi vil ha langt flere rekrutteringsstillinger på basis disse årene enn tidligere. Helsam har satset på deltagelse i fakultetets Scientia Fellows-program. Vi har også fått tilslag på et stort NFR prosjekt, der instituttet (i tillegg til fakultetet og UiO) må gå inn med vesentlig egenfinansiering. Disse forpliktelsene er inngått før vi fikk avklart hvor stort kutt instituttet ville få i basisinntekter. Disse satsningene binder opp betydelige basismidler særlig i 2017 og 2018. I tillegg vil Helsam i 2017 og 2018 få full effekt av særlige utgifter knyttet til enkelte stipendiatprosjekter. Deler av satsningene og de ekstraordinære utgiftene vil inngå i instituttets måltall for rekrutteringsstillinger. Disse utgiftene er den isolert viktigste forklaringen på forventet merforbruk på basis i 2017 og 2018.

I årene fra 2019 – 2021 forventer vi å ta igjen merforbruket som oppstår i løpet av 2018. Vi opplever dette som realistisk dels fordi vi avslutter midlertidige satsninger og ekstraordinære kostnader avtar, og dels fordi da vil ha fått tid til å forberede innsparinger som det ikke har vært mulig å vurdere denne høsten.

Midlertidig omdisponering av studieplasser i masterprogrammene vil øke våre basisinntekter noe. Siden dette gir resultatbaserte inntekter, vil effekten komme i slutten av perioden. Det er for øvrig en usikkerhet knyttet til hvordan Helsams inntekter vil påvirkes av KDs omlegging av beregningsgrunnlaget for budsjettets utdanningskomponent.

Helsam har ikke benyttet forhåndsdisponering eller internt lån. Det planlegges heller ikke å benytte dette.

Forutsetninger i prognosen for basisvirksomhet:

- Justerte produksjonsmål levert tidligere i høst
- Kutt i timelønn og drift for all virksomhet.
- Forventning om økning i kuttene i timelønn og drift utover det som er vurdert mulig for 2017

- Kuttet 2 stillinger i ny administrativ bemanningsplan
-
- Igangsatte tilsettingsprosesser i fast vitenskapelig stilling gjennomføres
- Forventning om reduksjon i måltallet for rekrutteringsstillinger i tråd med fakultetsstyrets ønske om å omfordele gradvis flere stipendiatårsverk.

Basisvirksomhet								
	Regnskap 2015	Prognose 2016 per T2	Antatt resultat 2016- til grunn for prognosene*	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Inntekter	-93 656 425	-99 832 133		-96 053 698	-94 229 654	-90 982 446	-90 775 444	-92 089 188
Personalkostnader	101 054 308	106 420 752		116 868 200	112 649 159	106 436 226	105 014 926	102 778 955
Driftskostnader	10 269 973	12 957 910		15 170 054	14 434 241	12 828 836	12 211 779	12 065 830
Investeringer	3 163 492	3 957 486		1 999 785	1 974 785	2 024 785	1 974 785	1 974 785
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	20 831 348	23 504 015		37 984 340	34 828 532	30 307 401	28 426 046	24 730 383
Nettobidrag	-21 308 764	-31 364 938		-27 177 620	-28 989 475	-29 289 508	-28 374 536	-29 974 597
Prosjektavslutning	4 095 092	694 024		481 761	-34 941	-942 481		
Isolert mer-/mindreforbruk med nettobidrag og prosjektavslutning	3 617 676	-7 166 899		11 288 481	5 804 116	75 411	51 510	-5 244 214
Overført fra i fjor	-8 748 018	-5 130 341		-12 297 240	-1 008 759	4 795 356	4 870 768	4 922 278
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-5 130 341	-12 297 240	0	-1 008 759	4 795 356	4 870 768	4 922 278	-321 936

Eksternfinansiert virksomhet

Kuttet i basisinntekter kan etter instituttets mening ikke kompenseres gjennom sterkere nettobidrag fra eksternfinansiert virksomhet. Helsams eksternfinansierte virksomhet bidrar allerede i stor grad inn i basisøkonomien. Nettobidraget utgjør omtrent en fjerdedel av basisinntektene våre. Vi har dermed stor sårbarhet for svingninger eller fall i eksterne inntekter.

Helsam opplever det ikke som realistisk å oppnå vesentlig økning i eksterne inntekter. Prognosen bygger på ambisjon om å stabilisere de eksterne inntektene på et historisk høyt nivå for instituttet. Strategiske planer (HO21) og programutforming nasjonalt og i EU legger til rette for at dette bør være mulig. Vi opplever likevel at det er et ambisiøst mål.

Eksternt finansiert virksomhet								
	Regnskap 2015	Prognose 2016 per T2	Antatt resultat 2016- til grunn for prognosene*	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Inntekter	-94 964 965	-104 793 095		-100 227 565	-103 163 933	-112 045 047	-116 438 348	-116 287 249
Personalkostnader	57 547 099	66 595 214		59 450 075	57 841 343	59 126 822	59 495 856	66 135 934
Driftskostnader	16 308 791	19 641 500		24 667 728	23 028 826	21 134 785	22 437 695	22 365 299
Investeringer	0	0		225 000	245 000	245 000	150 000	40 000
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-21 109 075	-18 556 381		-15 884 762	-22 048 763	-31 538 440	-34 354 797	-27 746 015
Nettobidrag	21 911 761	30 656 183		27 299 303	28 860 039	29 192 247	27 888 590	29 241 607
Prosjektavslutning	-3 859 747	-577 473		-481 761	34 941	942 481		
Isolert mer-/mindreforbruk med nettobidrag og prosjektavslutning	-3 057 061	11 522 329		10 932 780	6 846 217	-1 403 712	-6 466 208	1 495 592
Overført fra i fjor	-27 775 210	-30 832 271		-19 309 942	-8 377 162	-1 530 945	-2 934 657	-9 400 865
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-30 832 271	-19 309 942	0	-8 377 162	-1 530 945	-2 934 657	-9 400 865	-7 905 273

Vurdering av årsverksutvikling

Som en tilpasning til det store kuttet i tildeling forventer vi et fall i basisårsverk i årene som kommer. Det har i begrenset grad vært mulig å oppnå dette for 2017 på grunn av allerede inngåtte arbeidsavtaler. Regnskapsføringen av postdoc i Scientia Fellows er den viktigste forklaringen til det store hoppet i rekrutteringsstillinger på basis for 2017. Vi får også en vekst i administrativt ansatte for neste år som følge av ny administrativ bemanningsplan, men den reelle veksten er mindre enn det som framgår av tabellen fordi prognosetallene inkluderer vikarårsverk, eksempelvis når faste ansatte er i permisjon.

Utvikling i antall årsverk	Antall årsverk per 1.10				Prognose antall årsverk				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Basisvirksomhet									
Vitenskapelige årsverk*	90,2	101,5	95,1	100,5	94,8	84,5	77,6	76,4	75,6
Herav rekrutteringsstillinger	18,0	23,2	20,1	22,3	31,3	24,3	13,2	12,6	13,1
Administrativt ansatte	30,1	29,5	27,6	30,2	35,7	33,7	34,1	34,7	34,6
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling									
Andre stillinger									
Sum årsverk	122,3	133,0	124,6	132,7	132,5	120,1	113,7	113,0	112,2

Prognosene for eksterntfinansierte årsverk for 2017 er basert på reelle eksterne prosjekter, men fra 2018 og videre framover består prognosene for en stor del av Dummy-prosjekter. Stillingskategoriseringen i Dummy-prosjekter vil ikke nødvendigvis være representativ etter hvert som Dummy-prosjektene erstattes med reelle prosjekter.

Utvikling i antall årsverk	Antall årsverk per 1.10				Prognose antall årsverk				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Eksternt finansiert virksomhet									
Vitenskapelige årsverk*	62,7	65,8	74,2	76,4	94,9	95,2	90,9	89,5	100,4
Herav rekrutteringsstillinger	30,1	32,6	47,8	49,8	50,5	52,5	55,3	56,1	70,1
Administrativt ansatte	2,4	2,3	2,6	10,3	11,9	9,2	8,2	8,2	6,3
Drifts- og vedlikeholdsstillinger									
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	7,2	7,1	6,9	2,4	1,2	-	-	-	-
Andre stillinger									
Sum årsverk	72,2	75,2	83,7	89,0	108,0	104,4	99,1	97,7	106,7

Rekrutteringsstillinger:

Måltall for antall rekrutteringsstillinger kan hentes ut fra disponeringsskriv for de respektive årene.

Måltall	2015	2016	2017
Måltall antall rekrutteringsstillinger			
<i>herunder stipendiatstillinger</i>	12	12	11
<i>herunder postdoktorstillinger</i>	4	4	4